

Rize Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

2025

Sıfır Atık Projesi

Sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde atıklarımızı kontrol altına almak, gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir Türkiye ile yaşanabilir bir dünya bırakmak amacıyla Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Sayın Emine Erdoğan Hanımefendinin takdirleri ile Sıfır Atık Projesine öncülük edilmiş ve **26.09.2017** tarihinde Sıfır Atık Projesinin Tanıtım Toplantısı yapılarak bu projenin tüm Türkiye'de uygulanmasına ilişkin yola çıkılmıştır.

ÖRNEK UYGULAMALAR

CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLLİYESİ

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
ANA HİZMET BİNASI

Sıfır Atık Yasal Mevzuat

Sıfır Atık Projesi, **12.07.2019** tarihinde resmi gazetede yayımlanan «Sıfır Atık Yönetmeliği» ile resmiyet kazanmıştır.

SIFIR ATIK NEDİR?

Atıkların yaşam alanlarına gelişigüzel atıldığı,
toplamının dahi yapılmadığı bir Türkiye...

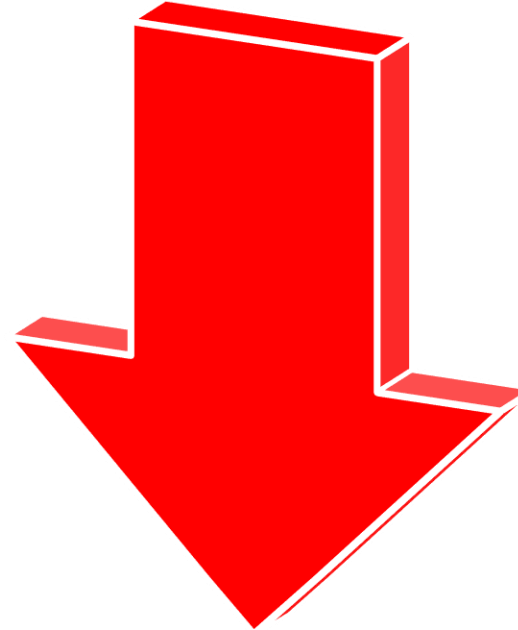

NEDEN?

**SIFIR
ATIK**

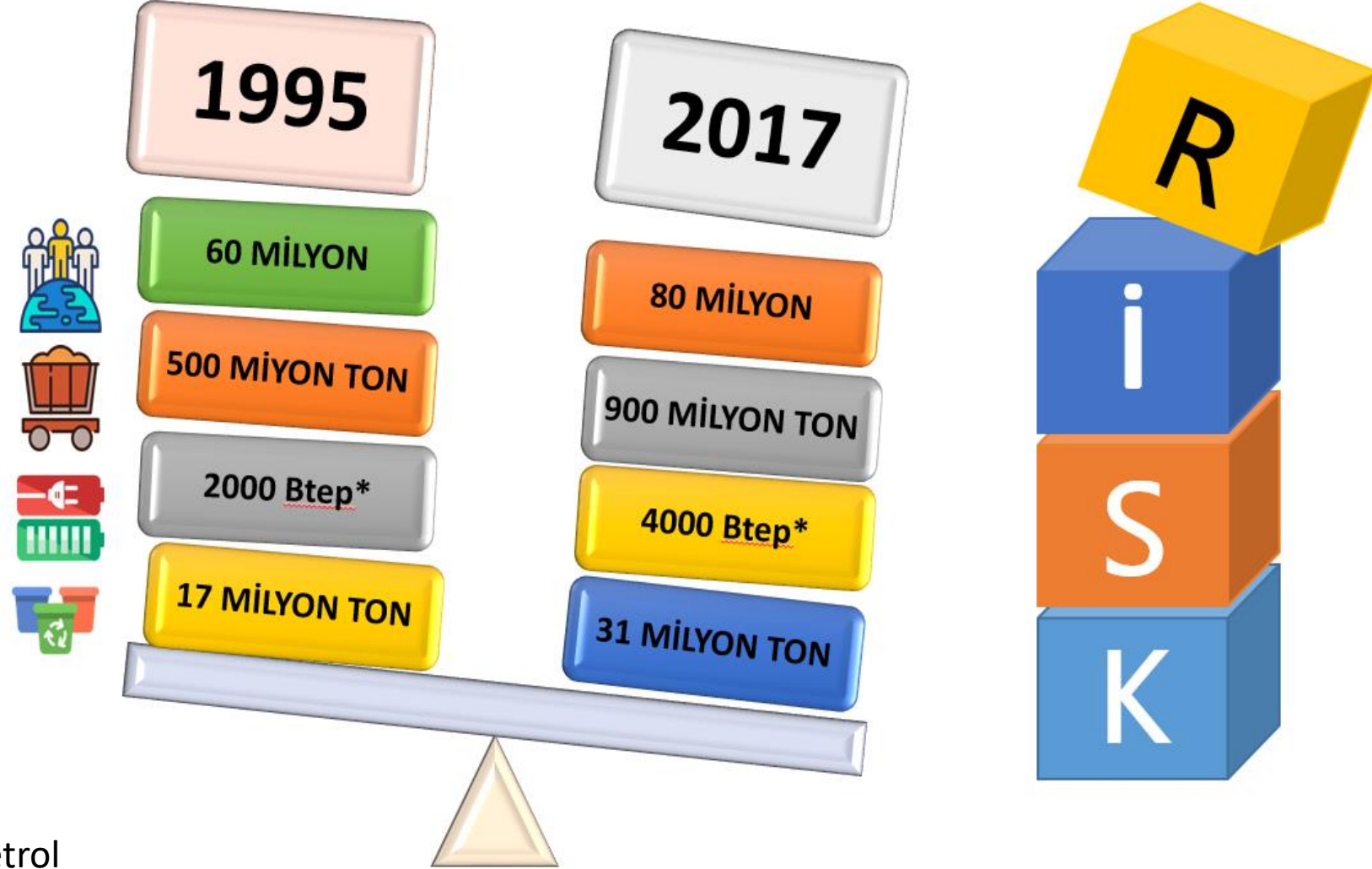

**NÜFUS
SANAYİLEŞME
KENTLEŞME
TÜKETİM**

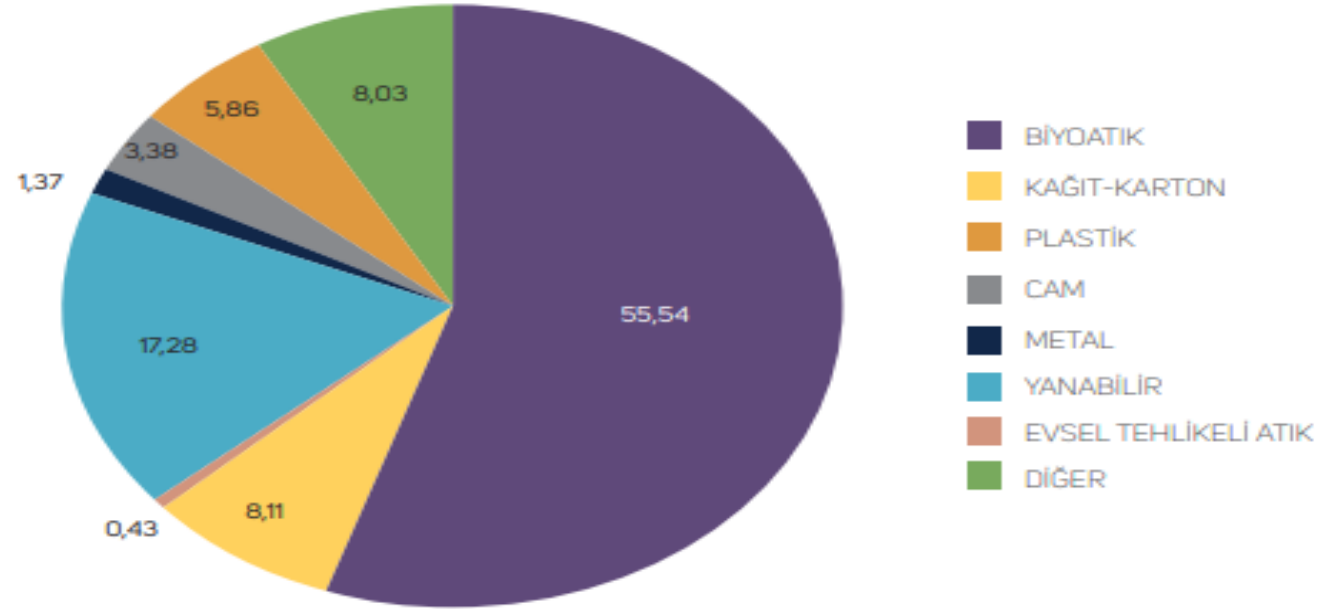
KAYNAKLAR

ÜLKEMİZDEKİ DEĞİŞİMLER - GELİŞMELER

* Btep: Bin Ton Eşdeğer Petrol

ATIK KARAKTERİZASYONU

RİZE İLİ TOPLANAN ATIK MİKTARI VE HARCANAN MALİYET

2024 YILI VERİLERİNE GÖRE RİZE İLİ
TOPLAM EVSEL ATIK MİKTARI

65.531,19 TON

2024 YILI EVSEL ATIK
BERTARAFI İÇİN HARCANAN
MALİYET

82.729.269,43 TL

Bina ve Yerleskeler İçin Uygulama Takvimi

	Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gerekenler	Sisteme Geçişlerin Tamamlanması için Son Tarih
1.GRUP	Kamu Kurum ve Kuruluşları	1 Haziran 2020
2.GRUP	- Organize Sanayi Bölgeleri - Havalimanları - Limanlar - İş merkezi ve Ticari Plazalar 100 ve üzeri ofis/büro kapasiteli - Alışveriş Merkezleri 5000 metrekare ve üzeri - ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri - Eğitim Kurumları ve Yurtlar 250 ve fazla öğrencisi bulunanlar 100 Oda ve Üstü Konaklama Kapasiteli İşletmeler - Sağlık Kuruluşları 100 yatak ve üzeri kapasiteli - Akaryakıt istasyonları ve dinlenme tesisleri 300 ve üzeri konuta sahip siteler - Zincir marketler	31 Aralık 2020
3.GRUP	- Alışveriş Merkezleri 1000-4999 metrekare - İş Merkezi ve Ticari Plazalar 100 ve üzeri çalışanı bulunanlar - Tren ve Otobüs Terminalleri - ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri - Eğitim Kurumları ve Yurtlar 50-249 arası öğrencisi bulunanlar 50-99 Arası Oda Konaklama Kapasiteli-İşletmeler - Sağlık Kuruluşları 50-99 arası yatak kapasiteli - Serbest Bölgeleri, Sanayi Siteleri	31 Aralık 2021
4.GRUP	- Alışveriş Merkezleri 1000 m2'den az - Eğitim Kurumları ve Yurtlar 50'den az öğrencisi bulunanlar 50'den Az Oda Konaklama Kapasiteli İşletmeler - Sağlık Kuruluşları 50'den az yatak kapasiteli - İş Merkezi ve Ticari Plazalar 100'den az çalışanı bulunanlar - Laboratuvarlar, Hukuk Büroları, Dernek, Kooperatif, Çevre Danışmanlık Firmaları ve Meslek Kuruluşları, Tüzel Kişiliğe Sahip Kuruluşlar 50'den fazla çalışanı bulunanlar - Kafeterya ve Restoranlar 400 m2'den fazla - Kargo Şirketleri - Dağıtım merkezleri ve şubeleri 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler - Dağıtım merkezleri ve şubeleri	31 Aralık 2022

Sıfır Atık İle Ne Hedefleniyor?

Temiz ortam kaynaklı olarak performansın ve verimliliğin artırılması

İsrafın önüne geçildiğinden maliyetlerin azaltılması

Tasarruf ve ekonomik kazanç sağlanması

"Duyarlı tüketici" duygusuna sahip olunmasının sağlanması

Çevresel risklerin azaltılmasının sağlanması

SIFIR
ATIK
İLE

KAZANÇLAR

1 ton atık kâğıdın geri kazanılması 17 ağacı kesilmekten kurtarır.

Yeni üretime kıyasla, metal ve plastik geri kazanımı ile %95 enerji tasarrufu sağlanabilmektedir.

Atık camlar tekrar cam ürünlere; plastik atıklar elyaf, dolgu malzemesi, otomobil parçası gibi birçok malzemeye, atık metaller ise tekrar metal ürünlere dönüşebilmektedir.

Organik atıklardan kompost elde edilerek toprak iyileştirici olarak kullanılabilir.

**SIFIR
ATIK
YÖNETİM SİSTEMİ**

KOMPOST MAKİNESİ

Organik atıklar, meyve ve sebze artıkları, yumurta kabukları, çay posaları, park-bahçe atıkları vb. bitkisel kökenli atıklardır.

Bakanlığımızda oluşan organik atıklar toplanarak, kompost makinesinde kompost yapılmaktadır. Elde edilen kompost, toprak iyileştirici özelliktedir.

Bakanlığımızda toplanan atık camlar, Atık Geçici Depolama Alanında bulunan **cam kırma makinesinde** kırılarak, hacimden %30 oranında tasarruf sağlanmaktadır.

Bakanlığımızda toplanan floresan lambalar, Atık Geçici Depolama Alanında bulunan **Floresan Kırma Makinesinde** kırılarak, içerisinde bulunan zararlı gazların kontrol altına alınması sağlanmaktadır. Böylece hem taşıma esnasında meydana gelebilecek herhangi bir kırılma nedeniyle içerisindeki zararlı gazların etrafa yayılması engellenmekte hem de hacimden tasarruf sağlanmaktadır.

Atık piller, içeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir.

- 9.000 ton piyasaya sürülen-
%10 toplanan
- Çevre ve insan sağığına zarar verir-ağır metaller içerirler
- İçerisinde bulunan ekonomik değere sahip metallerin geri kazanımını yapılır

**1 adet atık pil 4 m²
toprağı kirletmektedir.**

Bitkisel
Atık Yağ

Biyodizel

Bitkisel atık yağlar, atık su toplama sistemlerinin daralmasına ve tıkanmasına; toprak kirlenmesi ile beraber yeraltı suyu kirlenmesine sebep olmaktadır. Bu nedenle ayrı toplanması gerekmektedir.

1 litre bitkisel atık yağ 1 milyon m³ suyu kirletmektedir.

Atık elektrikli ve elektronik eşyalar, içeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir.

Ayrıca içeriğinde bulunan altın, gümüş, bakır gibi değerli madenlerin geri kazanımının sağlanması açısından da önemli atıklardandır.

SIFIR ATIK PROJESİ

- ▶ Sıfır Atık Projesiyle 17 milyar TL kazanç sağladık.
- ▶ 315 milyon kwh enerji tasarruf, 345 milyon m3 su tasarruf, 2 milyar ton sera gazı salımı, 50 milyon varil petrol ve 397 milyon ton ham madde tasarruf sağlandı. 209 milyon ağaç kurtarıldı.
- ▶ 84.000 kurum ve kuruluş binasında sıfır atık sistemine geçildi.
- ▶ 2023'e kadar 100.000 kişiye doğrudan istihdam ve 20 milyar TL tasarruf sağlayacağız.
- ▶ %13 olan geri kazanım oranını %19'a çıkardık.
- ▶ 2023'te geri kazanım oranını % 35'e çıkarmayı hedefliyoruz.

- ▶ Plastik poşetlerin ücretlendirilmesiyle 2019- 2020'de plastik poşet kullanımında %75 düşüş sağladık.
- ▶ 290 bin ton plastik atığın oluşmasını engelledik.
- ▶ Aylık 36 civarında olan kişi başı poşet kullanım adedinin, 9 adete düşmesini sağladık.
- ▶ 290.000 ton plastiğin kullanımını önledik, yaklaşık 12.000 ton sera gazı salımını engelledik.
- ▶ Son 2 yılda plastik poşet kullanımındaki azalma ile 2 milyar TL tasarruf elde ettik.

- ▶ Sıfır Atık Mavi Hareketiyle 30 bin tonu plastik atık olmak üzere yıllık 50 bin ton katı atığın denizlere karışmasını engelleyerek yıllık 100 milyon TL tasarruf sağlamayı hedefliyoruz.
- ▶ Sıfır Atık Mavi Hareketimizle 2019'da 65.250 ton, 2020'de ise 20.000 ton deniz çöpü toplayarak, bertarafa gönderdik.
- ▶ Sıfır Atık Mavi Seferberliğimizle deniz kirliliğini önleyecek, su kaynaklarımızı koruyacak çalışmalar yürütüyoruz.
- ▶ Mavi bayraklı plaj sayımızı 486'ya çıkardık.

MURAT KURUM / ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI

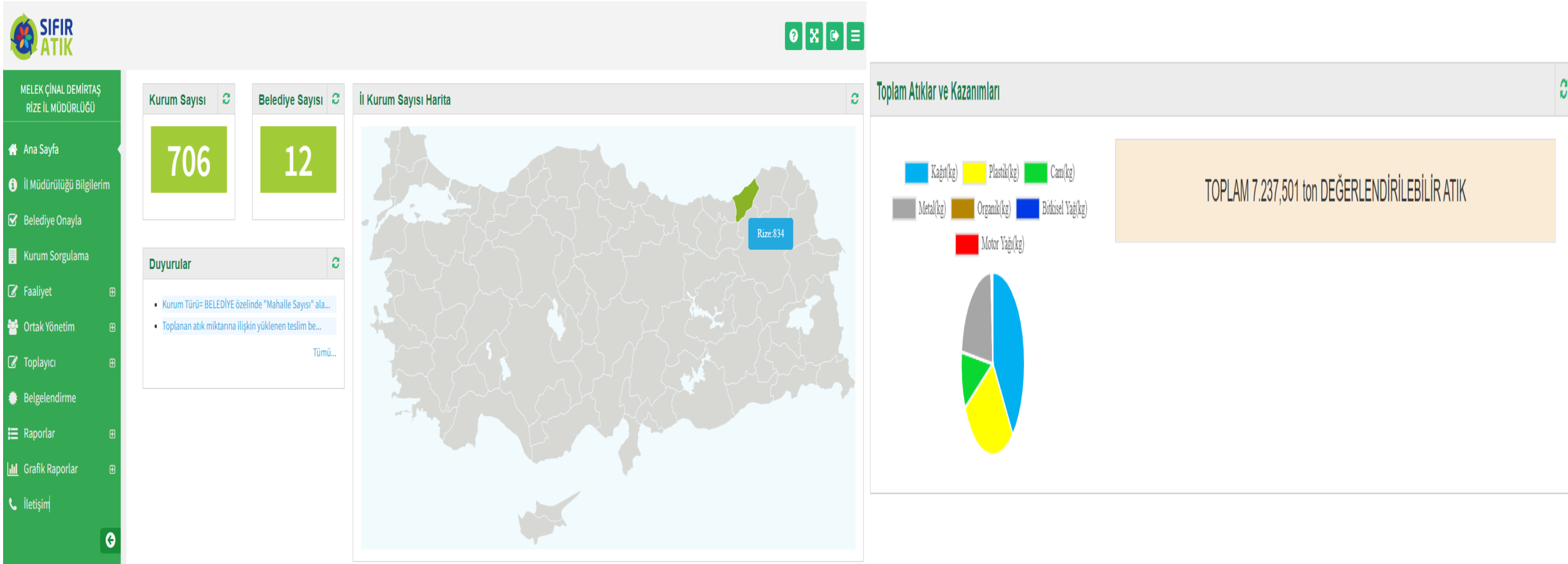
Sıfır Atık Yönetmeliği Kapsamında Kurumlarda Kurulması Gereken Sıfır Atık Sistemi

Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında kurumlarda **en az ikili sisteminin** kurulması yeterlidir. Kağıt, cam, metal, plastik atıklar için **mavi**, diğer atıklar için **koyu gri** renk biriktirme ekipmanı kullanılmalıdır.

Sıfır Atık Bilgi Sistemi

Bakanlığımız tarafından Sıfır Atık Bilgi Sistemi oluşturulmuş olup, proje kapsamındaki tüm paydaşlar online sisteme proje ile ilgili yapılan çalışmaları girmektedir.

SIFIR ATIK BELGESİ

Sıfır atık yönetmeliği 4. maddede, yönetim sistemlerini kuran **mahalli idareler** ile **EK-1 listede tanımlı diğer yerlere**(*Kamu kurum kuruluşları- 01 Haziran 2020*) ve gönüllülük esasına dayalı olarak sıfır atık yönetim sistemini kuranlara verilecek, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen belgeyi tanımlamaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

T.C. RİZE VALİLİĞİ ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

SIFIR ATIK BELGESİ

(Temel Seviye)

Belge No: TS/53/B1/1/2

Tarih: 27.05.2025

Adı: RİZE ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

Adresi: İSLAMPAŞA Mahallesi, ZİNCİRLİ CADDE, No: 11 -B1, MERKEZ, RİZE, Türkiye

Vergi No:2490408976

Türü: Bina/Yerleşke

12/07/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sıfır Atık Yönetmeliği’nce Sıfır Atık Yönetim Sistemi’ni kurarak **Sıfır Atık Belgesi**’ni almaya hak kazanmıştır.

Ali Serkan SAVAŞ
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü

Belge Son Geçerlilik Tarihi:
27.05.2030

Doğrulama Kodu: 43CD866A-85EE-4360-A49C-6081C7070AB4

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr>

İDARİ YAPTIRIM KARARI

2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında sıfır atık yönetim sistemini kurmayanlara ve/veya kurduğunu belgeleyemeyenlere **138.498 TL(yüzotuzsekizbindörtüyüzdoksansekiz türk lirası)₺** idari para cezası uygulanmaktadır.

NE YAPMALIYIZ ?

DAHA AZ PLASTİK ATIK İÇİN 6 ÖNERİ

1

**Kendi alışveriş
çantanızı getirin.**

2

**Tekrar kullanılabilen
su kabı edinin.**

3

**Kendi kupanızı
kullanın.**

4

**Yemeğinizi evden
götürüyorsanız
tekrar kullanılabilen
kaplar edinin.**

5

**Kullan-At ürünleri
terkedin.**

6

**Yemekten kalanları
cam kaplarda saklayın.**

**SIFIR
ATIK**

Evde Atıksız Yaşam

Tek kullanımlık ürünlerden çok kullanımlık ürünlere geçerek oluşacak atık miktarını azaltıp hem cebine hem de doğaya katkıda bulunabilirsin.

Buz dolabı poşeti yerine

kavanoz

Poşet çay yerine

demlik çay

Evde Atıksız Yaşam

Tek kullanımlık ürünlerden çok kullanımlık ürünlere geçerek oluşacak atık miktarını azaltıp hem cebine hem de doğaya katkıda bulunabilirsin.

Kağıt havlu yerine

kumaş bez

Kahve filtreleri yerine

demlik bardak

UYGULAMA ÖRNEKLERİ

“CAM kumbarası”

“Atık yağını getir, hediyeni götür”

“PET kumbarası”

UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Önce

Sonra

UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Atık Getirme Merkezleri

Eposta: rize@csb.gov.tr
Web:www.sifiratik.gov.tr

**SIFIR
ATIK**

